

د افغانستان اسلامي امارت
د لوړو زده کړو وزارت
د فراه لوړو زده کړو مؤسسې
او هلمند پوهنتون تر منځ هوکړه لیک

دا هوکړه لیک د لاندې دوو تحصیلي ادارو ترمنځ پیشنهاد شوېدې، چې عبارت دي د هلمند پوهنتون او فراه د لوړو زده کړو مؤسسې څخه چې په ترتیب او همېرغې سره به د دواړو ادارو ترمنځ ددې لیک په ملتیا سره واضح شي. د دواړو ادارو شالید پدې هوکړه لیک کې په لاندې ډول واضح کېږي:

د فراه د لوړو زده کړو مؤسسې پیژندنه

فراه د لوړو زده کړو مؤسسه د هیواد په کچه یو علمي مرکز دی، چې د لومړي ځل لپاره یې په ۱۳۹۱ هـ ل کال د وري په میاشت کې د باغ نو په ساحه (د زراعت ریاست پخواني تعمیر) کې په فعالیت پیل وکړ. یادې مؤسسې په شروع کې یوازې د ښوونې او روزنې پوهنځی درلود، چې په یاد پوهنځي کې یوازې دوه څانګې، چې ۶ تنه استادان او ۶۵ تنه محصلین یې درلودل. د وخت په تیرېدو سره د کرهڼې، اقتصاد، شرعیات او عامه اداره او پالیسی پوهنځي هم د فراه لوړو زده کړو مؤسسې په تشکیل کې ور اضافه شول. اوس مهال د فراه لوړو زده کړو مؤسسه (۵) پوهنځي او (۱۶) څانګې لري، چې په کښې ۱۲۰۱ تنه محصلان په زده کړو بوخت دي او د (۷۴) تنه استادانو، چې د ماستر او لیسانس په کچه تحصیل لري، ورته تدریس کېږي.

هلمند پوهنتون لنډه پیژندنه

هلمند پوهنتون په ۱۳۸۶ هـ ل کال کې د لوړو زده کړو د وزارت لخوا منظور او په ۱۳۸۷ هـ ل کې یې د خپلو ودانیو د نه شتون له امله د هلمند د پوهنې ریاست اړوند د عالی دارالمعلمین په ودانیو کې خپلې تدریسي او اداري چارې عملاً پیل کړې، خو اوس له نیکه مرغه دوې ساحې چه یوه یې اوه سوه (۷۰۰) جریبه چه د ښار په ۱۷ کیلومتری کې موقعیت لري او بله یې هم ۷۳ جریبه چه د ښار په داخل کې موقعیت لري او اوسمهال ټولې اداري او تدریسي چارې په همدې ساحه کې مخ ته وړې، درلودونکی دی.

هلمند پوهنتون چې اوس مهال (۲۰۰۰) تنه زده کړیالان لري. یاد پوهنتون ټولټال (۲۰) څانګې لري د شپږو پوهنځیو (کرهڼې، ښوونه او روزنه، انجنیري، شرعیات، اقتصاد او وترنري) په چوکاټ کې فعالیت لري.

د کارمندانو اړوند معلومات :

د هلمند پوهنتون په اداري برخه کې (۵۱) تنه کارمندان لري چې د هغې جملې نه یې (۲۸) تنه اداري کارکوونکي او (۲۳) تنه یې خدماتي کارکوونکي دي .

د ۱۳۹۳ هـ ل کال را پدې خوا د کیفیت د لوړاوي په پروسه کې شامل سوي یو په ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ نیټه مو لمړې پړاو د ۵۱ نمره په ترلاسه کولو په بریالیتوب سره سرته ورساوه او همدارنگه دوهم پړاو مو هم په ۱۳۹۸/۳/۲ نیټه د ۷۳ سلنه نمره په ترلاسه کولو په بریالیتوب سره بشپړ کړ.

همدارنگه هلمند د لوړو زده کړو مؤسسې لپاره پنځه کلن ستراتیژیک پلان (۱۳۹۸-۱۴۰۲ هـ ل) شتون لري چه د هلمند پوهنتون د علمي شورا تر تائید وروسته د لوړو زده کړو وزارت عالي شورا په ۱۳۹۸/۸/۱۵ نیټې په (۵) گڼه پروتوکول کې ثبت او تائید سویدی.

د دې لپاره چه فارغین مو د کار د بازار د غوښتنې سره سم روزلي وي د نوی کریکولم څخه استفاده کوو. د کیفیت د لوړاوي په موخه هلمند پوهنتون رهبري په ډیر کم وخت کې نه ستړي کیدونکي کوبښونه کړي تر څو د محصلینو لپاره معیاري ودانۍ، لابراتوارونه او نورې اړینې اسانتیاوي برابري کړي د هوکړه لیک هدف

د هلمند پوهنتون او فراه لوړو زده کړو مؤسسه دواړه موافقه لري، چې دوه اړخیز مفاد په نظر کې نیولو سره د تحصیل، تضمین کیفیت او علمي تحقیق د تبادلې د فعالیتونو په زیاتوالي کې یو له بله سره همکاري وکړي. دواړه پوهنتونونه به د خپل رسالت او اهدافو مطابق په ساحو کې فعالیتونه ترسره کوي. دا هوکړه لیک د دواړو پوهنتونونو یو عمومي چوکاټ دی او د راتلونکو خاصو مجالسو او پروگرامونو د سهولت او همکاري په اراده جوړه شوې ده.

اوله ماده: د حمایت او همکاري ساحه:

علمي او تحقیقاتي پروگرامونه به په لاندې ساحو کې ترسره کيږي.

د هلمند پوهنتون همکاري به په لاندې ساحو کې وي:

1. د هلمند پوهنتون به د فراه د لوړو زده کړو مؤسسې اړوند استادانو د علمي مقالو په لیکنه او تأیید کې مرسته کوي.

2. څرنګه چې هر پوهنتون د خپلې علمي مجلې له لاري د خپلو استادانو علمي اثارو نشرولو لپاره خاص تأیید شوي اصول لري، نو د همدې تفاهم په اساس به د هلمند پوهنتون د خپلو استادانو د اصولو په رڼاکې فراه

د لوړو زده کړو مؤسسې اړوند استادانو علمي مقالې د هلمند پوهنتون په علمي مجله کې نشروي.

- د هلمند پوهنتون به فراه د لوړو زده کړو مؤسسي د استادانو لپاره د OBE_SCL او نورو لازمو ورکشاپونو زمينه برابروي او همدارنگه به د فراه د لوړو زده کړو مؤسسي څلورتنه کادري غړي د OBE_SCL په برخه کې د تړنرانو په سويه روزي.
- 3. د هلمند پوهنتون به د فراه د لوړو زده کړو مؤسسي سره د تضمين کيفيت او اعتبار ورکونې په پروسه کې هر اړخيزه مرسته کوي.
- 4. د هلمند پوهنتون به د فراه د لوړو زده کړو مؤسسي د استادانو د علمي ترفيعاتو او د استادانو د تقرر او انفکاک په برخه کې لازمه اصولي همکاري کوي.
- 5. د هلمند پوهنتون به د فراه د لوړو زده کړو مؤسسي د اړتيا په صورت کې د ذکر شوي مؤسسي محصلانو ته د وډيو کنفرانس په واسطه په تدريسي او عملي چارو کې مرسته کوي.
- 6. د هلمند پوهنتون به په خپلو ملي کنفرانسونو او پروگرامونو کې فراه د لوړو زده کړو مؤسسي يو شمير پرسونل ته د گډون بلنه ورکوي.
- 7. د هلمند پوهنتون به د فراه د لوړو زده کړو مؤسسي اړوند د لابراتوارونو تکنيشان د هغوی د رشتې مطابق روزي (البته د دواړو تحصيلي بنسټونو په موافقه او د امکاناتو په دائره کې).
- 8. د هلمند پوهنتون به فراه د لوړو زده کړو مؤسسي ته د خپل الکترونيکي کتابخانې څخه د استفادې لپاره په زمينه برابرولو کې مرسته کوي.
- 9. د هلمند پوهنتون به فراه د لوړو زده کړو مؤسسي په نوبت د مسلکي پرمختيايي مرکز (PDC) لپاره د اړينو مسلکي ورکشاپونو د موادو په برابرولو کې همکاري کوي.

فراه د لوړو زده کړو مؤسسي همکاري به په لاندي ساحو کې وي:

10. څرنگه چې هر پوهنتون د خپلې علمي مجلې له لاري د خپلو استادانو علمي اثارو نشرولو لپاره خاص تائيد شوي اصول لري، نو د همدې تفاهم په اساس به د فراه د لوړو زده کړو مؤسسه د خپلو استادانو د اصولو په رڼاکې هلمند پوهنتون اړوند استادانو علمي مقالې د فراه د لوړو زده کړو مؤسسه په علمي مجله کې نشروي.
11. که چېرې د هلمند پوهنتون رهبري وغواړي څو په فراه کې په کومه برخه باندې تحقيق تر سره کړي، نو په هغه صورت کې د فراه د لوړو زده کړو مؤسسي د ټولو تحقيقاتي امکاناتو څخه استفاده کولای شي.
12. فراه د لوړو زده کړو مؤسسي د ټولو پوهنځيو اړوند مسلکي پرسونل به د هلمند پوهنتون د ټولو هغه پروگرامونو په تطبيق کې مرسته کوي کوم چې د هلمند پوهنتون لخوا په فراه ولايت کې پلي کيږي.

13. دا چې فراه ولايت د ځينو کرنيزو محصولاتو اصلي ټاټوبی دي، نو د هلمند پوهنتون په غوښتنه به فراه د لوړو زده کړو موسسه د همدې کرنيزو نباتاتو په اړه د معلوماتو په راټولولو کې مرسته کوي.
14. فراه د لوړو زده کړو موسسه به د امکان تر بريده د خپلو څيړنو معلومات د هلمند پوهنتون سره شريکوي.
15. که چېرې فراه د لوړو زده کړو موسسه د هيواد په سطحه کوم پروگرام جوړوي، نو د هلمند پوهنتون استازو ته به د ګډون بلنه ورکوي.

دوهمه ماده: دوه اړخيزه همکاري:

16. د هلمند پوهنتون او فراه د لوړو زده کړو موسسه به په دواړو پوهنتونونو کې د يوې مشترکې څيړنيزې ساحې پر تشکيل ګډ کار کوي.
17. د هلمند پوهنتون او فراه د لوړو زده کړو موسسه به د لوړو زده کړو وزارت په تاييد په مشترکو څيړنيزو ساحو کې په ګروپي ډول تحقيقات ترسره کوي.
18. د امکان په صورت کې به دواړه اداري (د هلمند پوهنتون او د فراه د لوړو زده کړو موسسه) کونښنې کوي ترڅو په مشترک ډول په علمي او اداري برخه کې ځيني ضروري ورکشاپونه ترتيب کړي.
19. د ضرورت په اساس دواړه کولاي شي ترڅو د مؤقت وخت لپاره د يو بل له ماشين الاتو او لابراتواري توکو څخه استفاده وکړي.
20. دواړې اداري (د هلمند پوهنتون او د فراه د لوړو زده کړو موسسه) به يو دوه اړخيزه د همکاري شورا يا مجلس تاسيسوي او د دواړو خواوو استازې به په کې برخه لري. (دا مجلس به څلور غړي ولري چې دوه غړي به د هلمند پوهنتون او دوه غړي به فراه د لوړو زده کړو موسسې څخه وي) دا څلور کسيزه مجلس به د دې هوکړه ليک د اجراء مسوليت ولري او پر خپل وخت به د قوانينو په رڼا کې اجرات کوي همدارنگه د دې همکاري د پرمختګ څارنه به کوي، او دا مجلس به د شرايطو او ضرورتونو مطابق جوړيږي.

درېمه ماده: خاص شرايط:

- 1 د يوې ادارې د دوهم نوم د استعمال په وخت کې هره اداره مکلفه ده، چې د هغه بلې ادارې مشوره او تاييد واخلي او همدارنگه عالي رتبه استادانو يا د پوهنځي د غړو د فعاليتونو د نتايجو خپرولو لپاره د دوهم نوم استعمال هم د دې تفاهم نامې لاندې بايد د دواړو طرفينو تاييد موجود وي.
- 2 دا تفاهم نامه به د افغانستان د اسلامي امارت د قوانينو په اساس تشریح کيږي.

3 دواړه تحصيلي اداري به يو د بل سره مشوره كوي او كوشنېن به كوي چې كومه لفظي ستونزه يا غلط فهمي چې ددې تفاهم نامې د پلي كېدو په جريان كې راځي، حل كړي.

څلورمه ماده: د معنوي دارايي حقوق:

- 1 كه چيرې هلمند پوهنتون د استادانو او محصلانو او يا هم فراه د لوړو زده كړو مؤسسي د استادانو لخوا يا محصلانو له خوا كوم فعاليت ترسره كيري، له نتايجو څخه به يې دواړه اداري استفاده كوي او دواړه پوهنتونونه يې د سوداگري كولو حق لري. (البته د هغه بل پوهنتون موافقه شرط ده)
- 2 په هغه صورت كې چې يو تحقيق د يادو پوهنتونونو څخه په شخصي او تنهائي ډول سر ته ورسيري او يا د تحقيق نتايج د يو خاص شخص په واسطه ترلاسه شي، د IPR حق او امتياز يوازي د هغه ادارې په برخه دي.
- 3 په هغه صورت كې، چې د يو تحقيق نتايج او يا هم كوم بل اكاډميك پروگرام په كچه د دواړو پوهنتونو د فعاليتونو په نتيجه كې سر ته ورسيري، نو د دواړو پوهنتونونو گډ امتياز دي او كه چيري يو وخت امتياز وركول كيري، نو دواړه تحصيلي ادارې د امتياز حق لري.
- 4 هره خپرونه، سند، او كومه ليكنه چې د برخه والو د گډې همكاري پواسطه انجام مومي، نو ددې تفاهم نامې مطابق به ترسره كيري.
- 5 د هرې خپرونې، سند او يا ليكنې لپاره د نوم، لوگو او يا بله كومه رسمي علامه استعماليري، د دواړو ادارو اجازې ته ضرورت دي، د دې لپاره چې د لوگو او نوم څخه غلطه استفاده ونشي.

پنځمه ماده: جريان، ختم او اصلاحات:

- 1 دا تفاهم نامه د لاسليك د نېټې څخه پنځه كاله په بر كې نيسي او دواړه تحصيلي ادارې اختيار لري، چې په ليكلي ډول د جانينو په توافق دا پروسه تمديد كړي.
- 2 دواړه ادارې دوه اړخيز حق لري، چې د دې تفاهم نامې شرايط په ليكلي ډول تصحيح كړي.
- 3 د دې تفاهم نامې ختم، تصحيح او تر وخت تېرېدل به پر جاري فعاليتونو كومه اغيزه ونكړي او د تفاهم نامې ختم، تصحيح او تر وخت تيريدل د دواړو پوهنتونونو په موافقه پورې اړه لري.

شپږمه ماده: شكايه

د دواړو تحصيلي ادارو د هر عمل، تصويب او مربوطه عملياتو او روزنو انجام د قانون په رڼا كې د دې تفاهم نامې لاندې راځي او همدارنگه د هرې لايحې رهنما او معلوماتو وړ عالي رتبه شخص ته وركول كيري.

هره تحصیلي اداره د دې تفاهم نامې يوه اصلي کاپي چې د هلمند پوهنتون رئيس او فراه د لوړو زده کړو مؤسسي رئيس امضاء کړي وي د ځان سره ولري. په هغه صورت کې چې لفظي ستونزې يا کوم بل غلط فهمي رامنځته کيږي، نو دغه تړون ليک په (۶) پاڼو کې په پښتو ژبه د مراجعې وړ دی.

دا هوکړه ليک د ۱۴۴۵/۱۰/۱۵ ل س چې د ۱۴۰۳/۲/۵ ل ل (نيتي سره سمون لري) تر ۱۴۵۰/۱۰/۱۵ ل س چې د

۱۴۰۸/۲/۵ ل ل (نيتي سره سمون لري) پورې د اعتبار وړ دي

شيخ حافظ مولوي محمد نسيم حقاني
هلمند پوهنتون رئيس

مولوي سميع الله حقاني
د فراه د لوړو زده کړو مؤسسي رئيس

لاسليک او نيتي

لاسليک او نيتي

